

СИЛАБУС КУРСУ

МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА, ПРОТИДІЯ ТЕРОРИЗМУ ТА НЕЗАКОННІЙ МІГРАЦІЇ

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 26 Цивільна безпека
Спеціальність - 262 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: 2, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5. Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності
Ольга РОНСЬКА

Контактна інформація

rov2701@ukr.net, +380969927174

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни “Міжнародна безпека, протидія тероризму та незаконній міграції” є формування необхідних компетентностей та навиків щодо організації та управління міжнародною безпекою, розуміння теорії та практики протидії терористичній діяльності та організації і здійсненню незаконної міграції.

Основні завдання навчальної дисципліни “Міжнародна безпека, протидія тероризму та незаконній міграції” полягають у формуванні в студентів цілісної системи знань щодо природи таких суспільно небезпечних явищ як міжнародний тероризм та незаконна міграція, а також механізмів протидії ним у контексті забезпечення національної та міжнародної безпеки.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти:

- понятійно-категоріальний апарат безпеки, зокрема, об’єкти та суб’єкти безпеки, чинники безпеки, загрози безпеці та механізми їх виникнення, поняття ризику, небезпеки, виклику, впливу та шкоди (збитку), критерії та індикатори безпеки;
- класифікаційні ознаки й основні види безпеки, сутність та особливості національної та міжнародної безпеки, характеристику складників національної та міжнародної безпеки, основні загрози безпеці на рівні України, пріоритети національних інтересів держави на прикладі України;
- систему забезпечення міжнародної безпеки та механізми її забезпечення, здійснення комплексної оцінки рівня та стану безпеки, виокремлення проблем у досліджуваній сфері та виявлення загроз безпеці з метою розробки програмно-цільових заходів з мінімізації / ліквідації загроз безпеці;
- сутність міжнародного тероризму, його форми, методи та основні прояви з метою набуття вмінь своєчасної ідентифікації терористичних загроз та розробки теоретичних і практичних заходів протидії ним;
- сутність явища міжнародної міграції, його форми, методи з метою виокремлення незаконних її форм, набуття вмінь своєчасної ідентифікації загроз від незаконної міграції та розробки теоретичних і практичних заходів протидії ним;

- нормативно-правове забезпечення національної та міжнародної безпеки; поняття та структуру системи управління безпекою України, законодавство з питань безпеки та управління нею, нормативно-правові та міжнародні правові акти з питань зазначених питань;

- характеристику методів оцінки рівня безпеки, визначення рівня безпеки, виявлення загроз безпеці, визначення стану безпеки та її характеристики.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Міжнародна безпека, протидія тероризму та незаконній міграції»

- вміння системно, логічно та грамотно формулювати основні проблеми у сфері забезпечення міжнародної безпеки та викладати за ними свою позицію.

Результати навчання: Вміти застосовувати показники і методи оцінки стану міжнародної економічної безпеки; розробляти проекти рішень, заходів та пропозицій в сфері забезпечення міжнародної безпеки; давати конструктивну і критичну оцінку стану системи міжнародної безпеки.

Структура курсу

Години (лек. /сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Основи міжнародної безпеки.	Набуття знань щодо змісту та сутності поняття «міжнародна безпека»; співвідношення понять «міжнародна», «регіональна», «національна» безпека; впливу глобалізації на міжнародну безпеку. Визначення необхідності вивчення дисципліни «Міжнародна безпека, протидія тероризму та незаконній міграції» та її ролі в формуванні фахівця в галузі правоохоронної діяльності.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 2. Організація управління міжнародною безпекою.	Набуття знань щодо сучасної системи міжнародних відносин на глобальному, регіональному і локальному рівнях; характеристики моделей міжнародної безпеки регіонів світу: європейський, близькосхідний, азіатсько-тихоокеанський, центрально-американський, північноамериканський; національної, регіональної і локальної безпеки, суперечностей їх інтересів та проблема узгодження.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 3. Міжнародні організації по забезпеченню безпеки.	Набуття знань щодо етапів формування європейської безпеки; сучасного стану системи європейської безпеки; органів і організацій які входять в системи міжнародної безпеки; специфіки національної безпеки різних країн.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 4. Міжнародна система протидії поширенню зброї масового ураження.	Набуття знань щодо поняття режиму непоширення ядерної зброї; біологічної та генетичної зброї сучасності; напрямів формування системи біологічної та хімічної безпеки.	Тести, опитування

2 / 2	Тема 5. Міжнародна протидія тероризму.	Набуття знань щодо соціально-політичної суті та видів міжнародного тероризму; антитерористичних інституційних механізмів. Розуміння міжнародної співпраці в боротьбі з фінансуванням тероризму.	Тести, опитування, аналітичні ігри
4 / 4	Тема 6. Міжнародна економічна безпека.	Набуття знань щодо сутності і класифікаційних характеристик економічної міжнародної безпеки; індикаторів міжнародної безпеки та особливостей формування єдиного глобального ринку факторів виробництва, зростання міграції.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 7. Незаконна міграція.	Набуття знань щодо історико-правових та безпекових аспектів виникнення нелегальної міграції та міжнародно-нормативного регламентування питання незаконної міграції. Розуміння причин, наслідків, форм нелегальної міграції та способи протидії їм.	Тести, опитування, пізнавальні ігри
2 / 2	Тема 8. Міграційна політика як складова міжнародної безпеки.	Набуття знань щодо нормативно-правового забезпечення міжнародних міграційних процесів; основних відмінностей міграційної політики еміграційних та імміграційних країн; організації міграційних процесів на рівні міжнародних організацій (на прикладі ЄС).	Тести, опитування, диспути
4 / 4	Тема 9. Галузева орієнтація міжнародної безпеки.	Набуття знань щодо понять енергетичної безпеки; розуміння структури споживання енергоресурсів по країнам світу; критеріїв оцінки продовольчої безпеки на національному та міжнародному рівнях.	Тести, опитування
4 / 2	Тема 10. Двостороннє співробітництво України в сфері безпеки.	Набуття знань щодо співробітництва України з країнами Сходу та Азії в питаннях забезпечення безпеки; цілей воєнної безпеки. Розуміння еволюції співробітництва Україна - НАТО.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 11. Україна та проблеми безпеки в рамках ООН та ОБСЄ.	Розуміння геополітичні, цивілізаційні, світоглядні, географічні та інші аспекти формування Української держави в системі європейської та світової безпеки. Набуття знань щодо пріоритетних питань діяльності України в ООН; співпраці з ОБСЄ в контексті трансформації системи міжнародної безпеки; нормативно-правового регулювання миротворчої діяльності України.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 12. Міжнародна інформаційна безпека.	Набуття знань щодо застосування міжнародних стандартів в інформаційній сфері впорядкування глобальної інформаційної інфраструктури.	Тести, опитування
2 / 2	Тема 13. Геополітичні та гео економічні виміри національної безпеки України.	Набуття знань щодо основних засад національної безпеки України; головних загроз національній безпеці. Вміння аналізувати рівень корупції та тінізації економіки держави	Тести, опитування, групові дискусії

Рекомендовані джерела

Нормативні акти:

1. Конституція України : закон України від 28 червня 1996 року / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995р. №39/95-ВР [електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про національну безпеку держави» від 21.06.2018 №2469-VIII [електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
4. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 №389-VIII [електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
5. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 №638-IV – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>
6. Указ Президента України № 722/2019 «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». – [Доступно з <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>].
7. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. // [Електронний ресурс]: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
8. Генеральная Ассамблея ООН 27 марта 2014 года. Резолюция 68/262. Территориальная целостность Украины. URL: <http://daccess-ddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/19/PDF/N1345519.pdf?OpenElement>
9. Конвенція про кіберзлочинність: Міжнародний документ від 23.11.2001. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_575
10. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму: Міжнародний документ від 16.05.2005. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_712

Основна література

1. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол.: В.І. Абрамов., Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук ; за заг.ред. Г.П. Ситника. Київ: НАДУ, 2016. 784 с.
2. Шкарлет С.М. Еволюція категорії «безпека» в науковому та економічному середовищі. *Формування ринкових відносин*. 2007. № 6. С. 7–12.
3. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб./ І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. Харків: ХНЕУ, 2012. 256 с.
4. Schneider F., Buehn A., Montenegro C. Shadow Economies All over the World: New Estimates for 162 Countries from 1999 to 2007. URL: <http://www.econ.jku.at/members/Schneider/>
5. Calvo G. A. Monetary Policy Challenges in Emerging Markets: Sudden Stop, Liability Dollarization, and Lender of Last Resort // NBER Working Papers. 2006.
11. Економічна безпека: навч. посіб. / О.Є.Користін, О.І.Барановський, Л.В.Герасименко та ін.; за ред. О.М. Джужі. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. – 368 с.
12. Зеркалов Д.В. Наукові основи безпеки людини: Монографія – Київ : «Основа», 2015-828 с.
13. Інформаційна безпека держави : підручник / [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Д.С. Мельник та ін.] ; в 2 т. Т.1. / за аг. ред.. В.В. Остроухова. К. : ДНУ «Книжкова палата Україна», 2016. – 264 с.
14. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень : монографія. К. : НІСД, 2013. 104 с.
15. Кравчук Н.Я., Колісник О.Я., Мелих О.Ю. Фінансова безпека: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Вектор, 2010. 277 с.
16. Мала енциклопедія міжнародної безпеки / Київ. ун-т права НАН України ; за заг. ред.: Ю. Л. Бошицького, О. В. Потехіна ; [авт.-упоряд.: Потехін О. В., Тодоров І. Я.]. - Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2012. 367 с.
17. Маляренко Т. Безпека людини у мінливому світі: Монографія. Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім», 2013. 200 с.
18. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Монографія / В.П.Горбулін, А.Б.Качинський. К.: НІСД, 2010 288 с.
19. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. / О. І. Барановський. К.: УБС НБУ, 2014. Т. 1: Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. – 831 с.
20. Фліссак К.А. Економічна дипломатія. Навч. посіб. Тернопіль: "Новий колір", 2013. 440 с.

21. Фліссак К.А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України: монографія. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.

Допоміжна література

22. Барановський О. І. Економічна безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія. К.: КНЕУ, 2004. 759 с.

23. Бобров Є.А. Концептуальні підходи до визначення поняття «енергетична безпека». *Стратегічні пріоритети*. 2012. 2 (23). С.70-75

24. Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: Монографія / Л.С.Шевченко, О.А.Гриценко, С.М. Макуха та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С.Шевченко. Х.: Право, 2009. 312 с.

25. Задохин А. Международные отношения и национальная безопасность. *Дипломатическая служба*. 2012. №6. С.17-24

26. Мошкова Л.И. Типологизация терроризма. *Актуальні проблеми політики*. Зб. наук. праць. Одеса: Астропринт, 2001. Вип. 10. С. 263- 266.

27. Сак Т.В. Економічна безпека України: поняття, структура, основні тенденції // *Інноваційна економіка*. – 2013. – 6 (44). – С.336-340

28. Экономическая безопасность: теория, методология, практика. / Под науч. ред. Никитенко П.Г., Булавко В.Г. ; Институт экономики НАН Беларуси. – Минск: Право и экономика, 2009. – 394 с.

29. Дракохруст Т. В. Правове забезпечення державної міграційної політики України : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020.

30. Дракохруст Т.В. Державна міграційна політика України: особливості й ознаки. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 6.

31. Дракохруст Т.В. Генезис розвитку державної міграційної політики України. *Eurasian academic research journal*. Yerevan. 2018. № 10 (28).

32. Дракохруст Т.В. Про державну міграційну політику: сучасне розуміння. *Право і суспільство*. № 2-1. 2019.

33. Drakokhrust T. The role of information and legal technologies in detecting counteracting illegal migration in EU. *LEGEA ŞI VIAȚA*. №6/2. 2019.

34. Дракохруст Т.В. Питання інтеграції громадян України з тимчасово окупованих територій в контексті реалізації державної міграційної політики України. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 63. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2019/05/drakokhrust_63.pdf.

35. Council conclusions on the Review of the European Neighbourhood Policy. URL: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/12/14conclusions-european-neighbourhood/>

36. Declaration of the Countries of the Community of Democratic Choice. URL: <https://wikileaks.ga.wordpress.com/2005/11/07/05tbilisi2897-declaration-of-the-countries-of-the-community-of/>

37. Economic Diplomacy and Economic Security by Peter A.G. van Bergeijk and Selwyn Moons – [Electronic resource]. – Access mode: http://papers.ssrn.com/so13/papers.cfm?abstract_id=1436584

38. European Parliament resolution of 20 January 2011 on an EU Strategy for the Black Sea (2010/2087(INI)). URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-20110025+0+DOC+XML+V0//EN>

39. European Parliament Resolution on a Black Sea Regional Policy Approach. – Brussels, 17 January 2008. URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P6-TA-2008-0017&language=EN>

40. Ferrero-Waldner B. Black Sea Synergy: the EU's approach to the Black Sea region. Black Sea Synergy Ministerial Meeting, Kiev, 2008. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-08-77_en.htm

41. NATO Parliamentary Assembly Resolution 411 on Supporting Ukraine's Sovereignty and Democracy // NATO official web-page. URL: <http://www.natopa.int/default.asp?SHORTCUT=3600>

42. Regulation (EU) No 230/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an instrument contributing to stability and peace. URL: http://ec.europa.eu/dgs/fpi/documents/140311_icsp_reg_230_2014_en.pdf

43. Report of the Implementation of the European Security Strategy: Providing Security in a Changing World. URL: www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/reports/104630.pdf

44. Strengthening Europe's place in the world: An external budget for 2014-2020 to respect EU commitments and promote shared values. – Режим доступу: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-1510_en.htm?locale=en

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною системою) з дисципліни «Міжнародна безпека, протидія тероризму та незаконній міграції» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Усне опитування під час занять - 25% Письмова робота -75%	Усне опитування під час занять - 25% Оцінювання самостійної роботи студентів за результатами наукових доповідей та повідомлень - 25% Письмова робота - 50%	Активна участь у тренінгах -30% Написання КПІЗ-40% Захист КПІЗ-30%	Теоретичне питання 1 - макс.25% Теоретичне питання 2 - макс.25% Есе-макс. 50%	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом